

# fuzindar

Leto 44

Ravne na Koroškem, maj 2007

št. 5

## Občinsko priznanje tudi za Nože Ravne

**Na svečani seji Občinskega sveta Občine Ravne na Koroškem, ki je bila 12. aprila 2007 v Gradu Ravne, so podelili občinska priznanja za leto 2006 in tako počastili občinski praznik, kot spomin na dan, ko so bile Ravne na Koroškem leta 1952 proglašene za mesto. Med nagrajenci je tudi podjetje Noži Ravne.**

**Veliko plaketo** Občine Ravne na Koroškem za leto 2006 je občinski svet podelil (na predlog Občinskega odbora Slovenske demokratske stranke in Občinske organizacije Socialnih demokratov Ravne na Koroškem) podjetju **NOŽI RAVNE, d. o. o.**, in sicer **za razvoj kovinske industrije na Ravnah, za uspehe pri poslovanju ter za uveljavitev blagovne znamke na mednarodnih trgih.**



Prejemniki oz. prevzemniki občinskih priznanj za leto 2006 (od leve proti desni): Peter Šumnik (Folklorna skupina Kulturnega društva Prežihov Voranc Ravne na Koroškem), Milan Kamnik, župan mag. Tomaž Rožen, Karel Polanc, Darko Ravlan (Noži Ravne, d. o. o.), Damir Dugonjič in Peter Ozmec (Invalidsko športno društvo Samorastnik Ravne na Koroškem), manjka Marija Irma Vačun Kolar.



**Župan mag. Tomaž Rožen:** »Slabši časi za občino so minili, krepki se gospodarstvo, rastejo tudi družbe na ZGO-ju.«

#### **V utemeljitvi je zapisano:**

Na Ravnah ima proizvodnja industrijskih nožev večdesetletno tradicijo. Od leta 1991 poteka ta proizvodnja v okviru samostojne družbe Noži Ravne, ki je zadnja leta eden najpomembnejših in največjih proizvajalcev industrijskih nožev na svetu, ravenski izdelki pa dokazano sodijo med najboljše. Pod blagovno znamko Noži Ravne, kot jedrni program, izdelujejo nože za kovinsko in lesno industrijo, papirno in grafično industrijo, nože za industrijo plastike in reciklaže ter posebne nože.

Družba Noži Ravne, članica skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, izdela 1500 ton izdelkov na leto in obvladuje triodstotni svetovni delež proizvodnje industrijskih nožev. Noži,

izdelani na Ravnah, režejo v več kot 50 državah, na vseh kontinentih. Izdelujejo jih večinoma po naročilu, za znanega kupca.

Za Nože Ravne je bila v zadnjem desetletju značilna visoka, od 10- do 15-odstotna letna rast prodaje. Medtem ko je podjetje leta 1991 ustvarilo manj kot 4 milijone evrov prodajnih prihodkov, je lanski iztržek dosegel že skoraj 14 milijonov evrov. In to ob skorajda enakem številu zaposlenih!

V družbi vseskozi skrbijo za razvoj novih izdelkov, tehnologij in materialov in tudi lansko leto je bilo v znamenju naložb. Za nakup posebne vakuumske peči, s katero so si zagotovili možnost nadaljnje rasti družbe, in postavitev poslovne zgradbe podjetja so namenili 2,4 milijona evrov.

Za družbo Noži Ravne je uspešnih 15 let poslovanja, pa vendar drugačnih od drugih družb na lokaciji Ravne. Če so v podjetju že imeli težave, so jih sami tudi uspešno odpravili, posebno skrb pa so posvečali zaposlenim. Vodstvo podjetja stremi za najboljšimi mogočimi rešitvami in razvoj usmerja vzporedno z najboljšimi proizvajalci v svetu. V podjetju se zavedajo, da so njihove ključne prednosti, ki jih bodo ohranjali tudi v prihodnje, naslednje: sodobne proizvodne zmogljivosti, lastna prodajna mreža ter tržna neodvisnost, globalno



**Župan mag. Tomaž Rožen in direktor Darko Ravlan** pred svečanim zborom ob podelitvi listine o priznanju



**Darko Ravlan, direktor Nožev Ravne, z veliko plaketo občine Ravne na Koroškem za leto 2006**

trženje, vlaganje v razvoj izdelkov in zaposlenih ter odprtost družbe.

Noži Ravne so na svetovnem trgu uspešno uveljavili lastno blagovno znamko, s katero prodajo okoli 70 odstotkov industrijskih nožev ter tudi tako skrbijo za prepoznavnost Koroške v svetu in nadaljevanje tradicije. Tudi ambicioznosti zaposlenim ne primanjkuje, saj si iz leta v leto postavljajo višje cilje glede proizvodnje, prodaje in vlaganj. Z jedrnim programom si prizadevajo postati ključni igralec na trgu, tudi z nakupi drugih podjetij, in glede na dosedanje uspehe verjamemo, da jim bo to zagotovo tudi uspelo.

Direktor podjetja Noži Ravne **Darko Ravlan** je po prejemu občinskega priznanja za Informativni fužinar dejal: »V Nožih Ravne smo ponosni, da smo sami, le z lastnim delom, idejami in prizadevanjem, ustvarili zdravo podjetje, ki je konkurenčno na svetovnem trgu in ki, kot le še dve podjetji na svetu, proizvaja nože za vse veje industrije. Naša vrednost je v znanju in ljudeh. Posredno smo v Nožih Ravne pripomogli tudi k razvoju občine, saj smo ohranili delovna mesta in s tem socialni mir.

Tudi v prihodnje bomo sledili razvojni in tržni usmeritvi. V podjetju nam je uspel velik razvojni podvig: Noži Ravne so edina družba na ZGO-ju, ki je v zadnjem času opremila 2500 m<sup>2</sup> novih proizvodnih prostorov.

Prepričan sem, da bo naše podjetje uspešno tudi v prihodnje.«



Med slavnostno sejo občinskega sveta



Folklorna skupina OŠ Prežihovega Voranca Ravne je zaplesala na ploščadi pred gradom.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

A. Č.

## PREJEMNIKI OBČINSKIH PRIZNANJ ZA LETO 2006

Poleg podjetja Noži Ravne, ki je dobilo veliko plaketo občine, so bili letošnji nagrajenci še:

**KAREL POLANC**, ki je dobil **nagrado Občine Ravne na Koroškem**, in sicer za prispevek pri negovanju tradicij NOB, za dolgoletno požrtvovalno delo v Krajevni skupnosti Kotlje in pri organiziranju lovske dejavnosti;

**MILAN KAMNIK**, ki je za izkazano zvestobo koroški grudi, negovanje narečnega jezika in za izjemni prispevek v kulturnem življenju Koroške prejel **veliko Prežihovo plaketo**;

**MARIJA IRMA VAČUN KOLAR**, ki je bila za pomembne dosežke pri utrjevanju koroške literature in domoznanstva, za prispevek k razumevanju Prežiha in njegovega ustvarjalnega sveta nagrajena s **Prežihovo plaketo**;

**FOLKLORNA SKUPINA KULTURNEGA DRUŠTVA PREŽIHOV VORANC RAVNE NA KOROŠKEM**, ki ji je bila **Prežihova plaketa** podeljena za odmevne nastope z izrazom koroške ljudske ustvarjalnosti, za prispevek k prepoznavnosti Raven na Koroškem zunaj občinskih in državnih meja;

**INVALIDSKO ŠPORTNO DRUŠTVO SAMORASTNIK RAVNE NA KOROŠKEM**, ki mu je občinski svet **veliko Klančnikovo plaketo** podelil za izjemni prispevek h kakovosti življenja invalidov, za odmevne športne dosežke, ki že desetletja predstavljajo občino v slovenskem in mednarodnem prostoru;

**DAMIR DUGONJIČ**, ki je **Klančnikovo plaketo** prejel za vrhunske dosežke v plavalnem športu, za prispevek k ugledu in prepoznavnosti Občine Ravne na Koroškem.

## Motorna reševalna žaga za gasilce

Ravenski poklicni gasilci so predstavili svojo novo pridobitev, motorno reševalno žago STIHL M460. Kupljena je bila s pomočjo donatorjev, ki se jim še enkrat zahvaljujejo za pomoč pri nakupu. Žaga omogoča lažje odkrivanje in gašenje tlečih požarov v ostrejših, pod strehami, med predelnimi stenami in podobno. Brez težav reže pločevino oz. vse, na kar gasilci naletijo pri svojih intervencijah, in s tem omogoča lažji in hitrejši dostop do žarišča požara. Seveda pa je uporabna tudi pri drugih vrstah reševanja (ruševine, podrta drevesa ...).



Nova pridobitev Koroškega gasilskega zavoda



R. L. Nova žaga je vsestransko uporabna

Foto: arhiv Koroškega gasilskega zavoda.

## INTERVENCIJE PGE KOROŠKEGA GASILSKEGA ZAVODA V APRILU

**Na ZGO-ju:** 2. 4. 2007 so poklicni gasilci po vklopu javljalnika pregledali prostore kemijskega laboratorija, 6. 4. 2007 so po vklopu javljalnika pregledali prostore upravne zgradbe, 8. 4. 2007 so iz jaškov v kovačnici ob 9.30 in 15.30 črpali vodo, 9. 4. 2007 so odstranili oljni madež pri vratarnici ob upravi, 11. 4. 2007 so sodelovali pri prvi pomoči ob delovni nezgodi v Termomehaniki, 11. 4. 2007 so posredovali po razlitju nevarne snovi na ZGO-ju, 12. 4. 2007 so sodelovali pri prvi pomoči ob delovni nezgodi v Strojih, 12. 4. 2007 so sodelovali pri prvi pomoči ob delovni nezgodi v

Styrii Vzmeteh, 20. 4. 2007 so izpod peči v kovačnici izčrpali vodo, 21. 4. 2007 so pred kovačnico odstranili hidravlično olje, ki je izteklo iz tovornega vozila.

**Druga pomoč in intervencije:** 2. 4. 2007 so iz kletnih prostorov osnovne šole na Strojni izčrpali vodo, 6. 4. 2007 so po prijavi požara pregledali okolico gostinskega objekta Preša, 7. 4. 2007 so opravili meritve ogljikovega monoksida v garažnih prostorih stanovanjskega bloka v Slovenj Gradcu, 15. 4. 2007 so posredovali pri kuhinjskem požaru na Javorniku 29 na Ravnah in 17. 4. 2007 pri požaru v garaži stanovanjske hiše na Prevaljah, 19. 4. 2007 ob iztekanju varilnega olja iz cisterne na Prevaljah, 22. 4. 2007 so, zaradi kuhinjskega požara, vlomili v stanovanje na Čečovju, 23. 4. 2007 so po prometni nesreči odstranili razlito nevarno tekočino, 27. 4. 2007 so na zahtevo PP iz reke Meže odstranili odvržena kolesa.

Direktor: Roman Lupuh, dipl. org.-men.

# SŽ-Oprema Ravne se je predstavila na sejmu Bauma 2007



Vabilo SŽ-Opreme Ravne

V Münchnu je od 23. do 29. aprila potekal največji svetovni sejem gradbenih in rudarskih strojev ter opreme Bauma 2007. Letos se ga udeležilo rekordnih 500.000 obiskovalcev, kar je za petino več od doslej najbolj množično obiskanega sejma pred tremi leti. Po podatkih organizatorja je več kot 160.000 obiskovalcev prišlo iz tujine, še posebej opazen je bil večji obisk iz vzhodnoevropskih držav.

Opremo za gradbeništvo in rudarstvo, ki jo je razstavljal okrog 3000 proizvajalcev iz 49 držav, si je ogledalo tudi veliko obiskovalcev iz Avstralije, Kanade, Kitajske, Indije, Japonske, Koreje, Mehike, Južne Afrike, JV Azije, ZDA in z Arabskega polotoka. Prodaja gradbene in rudarske mehanizacije je v ZDA upadla, se pa povečuje v Kitajski, Indiji in Rusiji, ki bodo tudi v prihodnje najpomembnejši trgi.

Na sejmu Bauma 2007 je sodelovalo tudi podjetje SŽ-Oprema Ravne, ki je predstavilo vrtalna kladiva. Direktor **Darko Jevšnikar**, ki je s prodajnim inženirjem Francem Krofom odgovarjal na vprašanja obiskovalcev, je takole strnil vtise: »Sejma smo se udeležili, da bi osvojili nove trge, saj se Baume udeležujejo obiskovalci z vsega sveta. Zanimanja potencialnih kupcev za naše izdelke je bilo kar precej. Ocenjujemo, da je bila odločitev za sodelovanje na sejmu glede na vzpostavljene stike pravilna, in upamo, da se bo to tudi kasneje odrazilo v sklenjenih poslih.« Sejem Bauma 2007 si je ogledala tudi ekipa razvojnih inženirjev iz podjetja, saj je bila to edinstvena priložnost za spoznavanje izdelkov konkurenčnih podjetij.

A. Č.



Opremin razstavljeni prostor je pritegnil pozornost z živo oranžno barvo ...



... in zanimivo obliko, ponazarjajočo rudnik.



Sejem je tudi bogat vir dragocenih informacij o tem, kaj snuje konkurenca, zato so si ga ogledali tudi Opremini razvojniki.

## Prvi maj ob Ivarčkem jezeru

Več kot tri tisoč ljudi se je 1. maja zbralo ob Ivarčkem jezeru, na tradicionalnem srečanju ob mednarodnem prazniku dela, ki ga je pripravila konferenca SKEI Ravne. Zbrane sta pozdravila sekretar Jože Kolar v imenu organizatorja in prevaljski župan dr. Matic Tasič, v slavnostnem govoru pa je ravenski župan mag. Tomaž Rožen izpostavil pomen delavskih pravic kot univerzalnih človekovih pravic in se zavzel za ravnovesje med delom ter kapitalom in izrazil prepričanje, da je tranzicija v koroškem gospodarstvu končana. V kulturnem programu so sodelovali godbeniki

Pihalnega orkestra železarjev Ravne, recitatorki Nina in Anja ter strelci z možnarji iz Mežice, za zabavo pa so poskrbeli Fantje treh dolin s Sanjo Mlinar. Organizatorji se zahvaljujejo družbam z ZGO-ja in občinama Ravne in Prevalje za pomoč pri izvedbi praznovanja delavskega praznika.

A. Č.



**Slavnostni govornik mag. Tomaž Rožen**



**Sekretar konference SKEI Ravne Jože Kolar**



**Pihalni orkester železarjev Ravne**



Foto: Andreja Čibron - Kodrin.



Kljub manj prijaznemu vremenu množična udeležba

## DESETO SREČANJE KEMIKOV ŽELEZARNE RAVNE

**Od vseh poklicnih skupin, ki so nekdam delale v Železarni Ravne, le kemiki negujejo tradicijo vsakoletnega srečevanja in obujanja spominov. Konec marca so se zbrali že desetič zapovrstjo in medse tudi letos povabili zaposlene v Metalu Ravne. Ob jubilejnem srečanju je izšel že tretji zbornik.**

### VSEBINSKO BOGAT ZBORNIK

Publikacija, ki jo je pripravil uredniški odbor v sestavi: **Franci Kamnik, Jožko Kert, Helena Pušnik in Anica Šetina**, je bogat vir osebnih spominov in podatkov o razvoju kemijskega laboratorija in načinih dela kemikov. Na več kot štiridesetih straneh so objavljeni prispevki štirinajstih avtoric in avtorjev, dodane pa so tudi fotografije; nekatere imajo že zgodovinsko vrednost.

Ustvarjalci publikacije si zaslužijo pohvalo, saj so pripravili zanimivo branje, predvsem pa so uspeli zbrati na enem mestu dragocene podatke o pomembni dejavnosti, kar bo gotovo koristilo vsem, ki se bodo v prihodnje ukvarjali s preučevanjem delovanja kemijskega laboratorija.

Razvoj kemijskega laboratorija je slikovito povzel **Mitja Šipek**: »Ko sem pred 60 leti prvič prestopil prag takratnega kemijskega laboratorija v železarni, sem tam srečal kakih pet ljudi. Delali so, kar so mogli in znali, skromno in vestno, analize vsebnosti ogljika, mangana in žvepla v jeklu. Takrat je stara martinovka proizvajala le 'finfar in zeksar'.

Ko sem pred 16 leti odhajal v pokoj, je bil kemijski laboratorij moderna institucija z najsodobnejšo opremo in s skoraj 100 zaposlenimi, med njimi je bilo nekaj inženirjev in tehnikov ter šolanih laborantov.

Strokovni opus kemijskega oddelka je velik in pomemben ne samo za Železarno Ravne, temveč za vso stroko.«

Dr. **Eva Perman** se je razpisala o razvoju Službe za kemijo in kemijske raziskave v petdesetih in šestdesetih letih prejšnjega stoletja, predvsem o uvedbi hitre medfazne in končne analize sestave jekel z optično emisijsko spektroskopijo. »Klasični analizni laboratorij je že imel moderne in dobro uvedene analizne metode, za izboljšanje pravilnosti in natančnosti rezultatov analize standardnih vzorcev pa je bilo treba uvesti in preizkusiti tako imenovane arbitražne metode, ki bi izključevale eventualna odstopanja, saj smo morali upoštevati dopustne meje odstopanj od koncentracij elementov, ki so jih predpisovale



Foto: Fotostudio Ocepek.



kvalitete jekel, in pa dopustne meje, ki so jih dovoljevale same analize metode. Ustanovljena je bila posebna arbitražna skupina z nalogo raziskati in uvesti te metode ter seveda standardne vzorce tudi analizirati. Še več, rezultati so bili potrjeni le tedaj, če so se v okviru določenih dopustnih koncentracijskih meja ujemali z rezultati, ki so jih dobili na Metalurškem inštitutu v Ljubljani. Metode so bile izbrane izmed mednarodno predpisanih arbitražnih metod. S tem se je Železarna Ravne uvrstila med boljše tovrstne jeklarske laboratorije v Jugoslaviji in Evropi, kar so nam potrdili številni domači in tuji obiskovalci. Izdelanih in analiziranih je bilo več kot 2000 vzorcev, ki so še danes podlaga za kalibracijo aparatov. Tovrstno znanje nam je služilo tudi pri redni udeležbi naših sodelavcev pri sprejemanju JUS standardov v Beogradu, kjer so naš laboratorij uvrstili med referenčne laboratorije za področje jeklarstva.«

**Olga Aplinc**, vodja Kemije, je predstavila metode določevanja dušika, vodika, ogljika in žvepla ter analize s kvantometri. »V zadnjih letih smo zmogli zamenjati atomski absorpcijski spektrometer, destilator za dušik, čeljustni mlin, dostavni avto, po štirih letih smo nadomestili ICP, dobili zmogljivo žarilno peč, nov je analizator za ogljik in žveplo. V načrtih pa je še kar dolga vrsta aparatov in drugih strojev: spet analizator za ogljik in žveplo, zamenjava obeh analizatorjev za pline, rentgen, stiloskop, avtomati za pripravo vzorcev v vzorčevalnici, žaga, stružnica ... Treba bo doreči tudi lokacijo laboratorijev in/ali prenovo sedanje stavbe. 'Zamenjali' bomo tudi koncentracijsko območje merjenih elementov. Analitika legirnih elementov v visokih koncentracijah je pretežno obvladana, čeprav je to nikoli končano delo. Zdaj je zelo pomembno določevati tudi mikrolegirne elemente. Za ta namen razvijamo nove analize postopke, ki morajo biti seveda tudi validirani.

V akreditacijo za izvajanje monitoringa odpadnih vod se zaradi ekonomske neupravičenosti nismo podali. Za potrditev rezultatov analiz s področja vod, odpadnih vod in drugih odpadkov se udeležujemo medlaboratorijskih izmenjav. Te izmenjave dvakrat na leto organizira Kemijski inštitut v sodelovanju z Agencijo RS za okolje in Meroslovnim inštitutom RS. Tudi na področju preiskav jekla se uspešno udeležujemo izmenjav v organizaciji nemškega inštituta Institut für Eignungsprüfungs. Kolikor nam dopuščajo možnosti, ravnamo po načelih dobre laboratorijske prakse.«

**Jožko Kert** je povzel »strmo in nevarno pot od tehnološko-ekološkega laboratorija do Eko-ekoinženiringa, d. o. o.«, ki pa se je izplačala: »Eko-Ekoinženiring, d. o. o., je danes družba, ki se je s svojim delom in z usposobljenostjo, predvsem pa s pridobljenimi postopki akreditacije in pooblastili okoljskega ministrstva, v koroški regiji in tudi v širšem slovenskem prostoru že uveljavila kot uspešna družba z dokaj

širokim ekološkim programom. Ugodne ocene za delo dobiva družba tudi s strani pristojnega ministrstva.

V družbi je danes zaposlenih deset delavcev, od teh je pet diplomiranih inženirjev, eden z višjo stopnjo, trije tehniki.

Stalen razvoj, strokovno usposabljanje sodelavcev in nenehno potrjevanje pridobljenih pooblastil so stalnica pri delu zaposlenih. Družba se zaveda svoje odgovornosti do dela, ki je na okoljskem področju vedno bolj izpostavljeno stalnemu večstranskemu nadzoru.«

Mag. **Karla Oder** iz Koroškega pokrajinskega muzeja je opisala nastajajoči muzej železarstva na Ravnah. V muzeju hranijo spektrograf, ultrazvok in še nekaj drugih naprav, ki jih je ustanovi že podaril Kemijski laboratorij in ki jih bodo vključili v zbirko. »Zbrani podatki in gradivo, kot so fotografije, dokumenti in različni predmeti, bodo uporabljeni v stalni postavitvi v Štauhariji in predvidoma tudi v Perzonalu, medtem ko je stavba nekdanjega laboratorija namenjena restavratorski delavnici in odprtemu depozu. Dvorišče med Štauharijo in Perzonom bo zapolnjeno z napravami in s stroji, kot je elektroobločna peč ipd.«

O ohranjanju tehniške dediščine je pisal tudi **Maks Večko**, ki je predstavil Evropsko pot železa.

Pogled v prihodnost je odprl **Vlado Perovnik**, direktor kontrole in metalurškega razvoja: »Za zagotovitev letne prodaje 100.000 t izdelkov bomo morali v jeklarni izdelovati jeklo neprekinjeno v štiriizmenskem delovnem ciklusu, kar pomeni tudi večje število delavcev na procesni kontroli. Da bomo lahko zagotovili neprekinjeno proizvodnjo tekočega jekla, bomo morali preurediti tudi obstoječi laboratorij ob peči v jeklarni, sedanji spektrolux. S tem lahko pripomoremo h krajšim časom javljanja rezultatov kemijske analize in omogočimo izdelavo več šarž.

Zaposlene v klasični kemiji, ki se bodo v naslednjih letih upokojevali, bomo morali nadomeščati z novimi mladimi kadri.

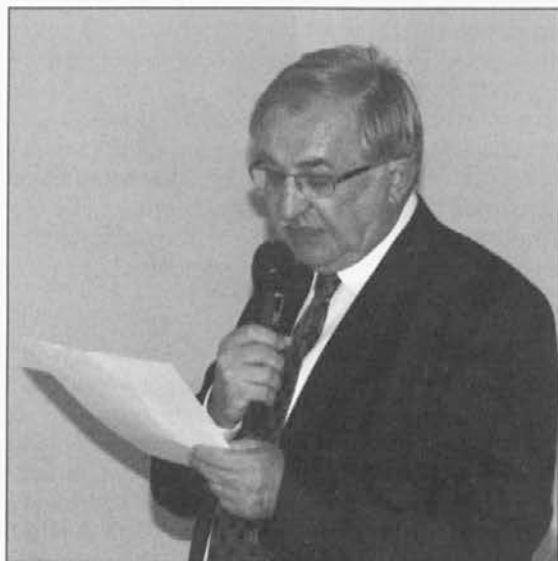
Za izboljšanje delovnih razmer se bomo morali odločiti med preureditvijo stavbe in novogradnjo. [...] Iz vsega naštetega lahko potrdimo, da bomo v prihodnosti posvetili primerno pozornost čim hitrejšemu zagotavljanju natančne kemijske analize naših jekel.«

Kot protiutež bolj strokovnim prispevkom so zanimivi, odkriti in zato zelo berljivi spomini sedanjih in nekdanjih sodelavcev Kemije. O osebnih izkušnjah pri laboratorijskem delu in letih, preživetih med kemiki pišejo: mag. **Vlado Šauperl**, **Janez Korošin**, **Janko Štimnikar**, mag. **Marta Iglar**, **Jerica Jamer**, **Olga Aplinc** in **Alenka Ajd. Mitja Šipek** in **Viktor Levovnik** pa se predstavljata z verzi.

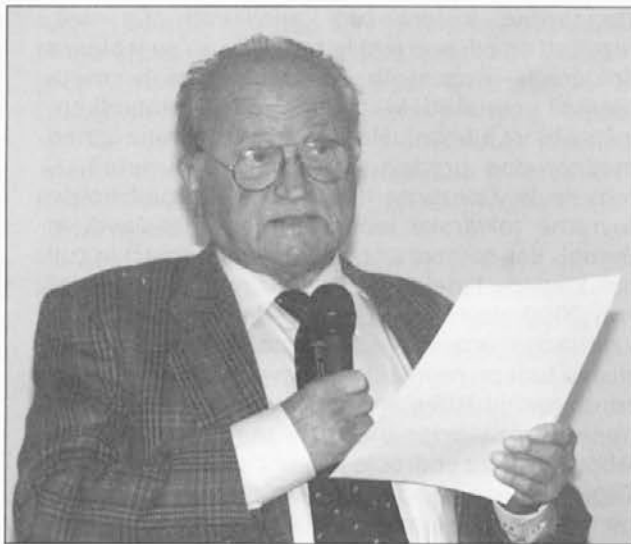
## Deset let Prežihove ustanove

Temeljni namen pred desetletjem ustanovljene Prežihove ustanove je bil ohraniti spomin na pisatelja Lovra Kuharja - Prežihovega Voranca, pomoč mladim ustvarjalnim Korošcem pri študiju in promocija Koroške. S kapitalskim vložkom in z donacijami je bilo zbranih okoli dvanajst milijonov tolarjev, ki so bili porabljeni za: štipendiranje celotnega študija dveh študentov in zaključek študija enega študenta ter za nekaj študijskih podpor, restavriranje notranje opreme Prežihove bajte, pomoč kulturnim ustanovam in za izdajateljsko dejavnost (bibliofilska izdaja Solzic ob 110. obletnici Vorančevega rojstva, v sodelovanju z založbo Karantanija izdaja knjižice Čez goro k očetu, ki so jo prejeli udeleženci 10. istoimenskega pohoda, in odkup določenega števila Druškovičeve knjige o Prežihu Pisatelj in politik). Ker je dotok sredstev v zadnjem obdobju presahnil, je Prežihova ustanova, ki ostaja zavezana socialnim vrednotam, pred zahtevno nalogo, da pridobi dotacije, ki bodo tudi otrokom novodobnih samorastnikov omogočale študij. »Levi devžej« naj bi postalo gibanje, podobno kot pred leti bralna značka na Prevaljah, sredstva pa naj bi pridobili tudi z odstopljeno dohodnino, k sodelovanju naj bi pritegnili tudi šole, ki nosijo Prežihovo ime ... Dovolj dela za prenovljeno vodstvo. Skupščina Prežihove ustanove je namreč 20. aprila imenovala novo upravo v sestavi Stane Virtič, Jože Kavčič, dr. Marjan Špegel, dr. Andrej Nahpihler, Bojana Verdinek in Andrej Makuc, vodil pa jo bo župan mag. Tomaž Rožen.

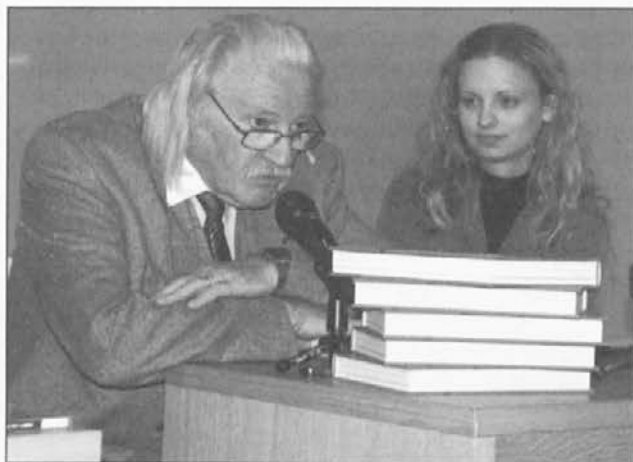
A. Č.



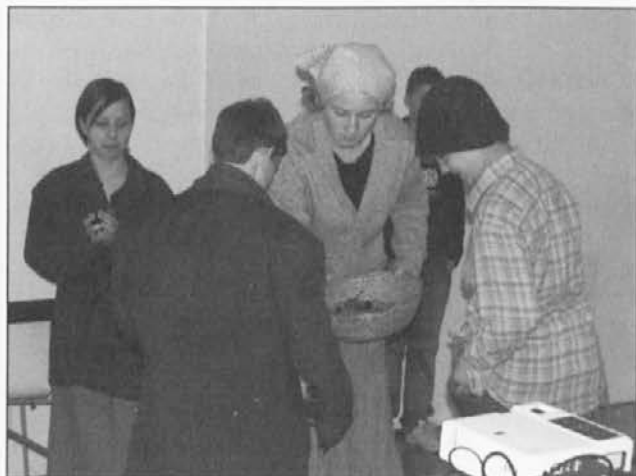
**Dosedanji predsednik uprave Maks Večko je predsednikovanje predal ravenskemu županu Tomažu Roženu.**



**Tajnik Prežihove ustanove Stane Virtič je avtor zamisli o dobrodelni akciji Evro za levi devžej.**



**Vsestranski kulturni ustvarjalec Mitja Šipek je voditeljici Tjaši Razdevšek razkril svoje dojemanje Prežihove besede in dejal: Voranc je naša ikona.**



**Prizor iz Levega devžeja v izvedbi učencev OŠ PV Ravne pod mentorstvom Bojane Verdinek**

## Kotiček za zdravje

# KRONIČNA OBSTRUKTIVNA PLJUČNA BOLEZEN – KOPB

Kronična obstruktivna pljučna bolezen je kronično obolenje dihal, za katerega so značilni: stalno zmanjšan pretok zraka, kratka sapa, kronični kašelj ter povečano nastajanje sluzi in izpljunkov.

KOPB obsega dve obolenji: kronični obstruktivni bronhitis in emfizem.

**Pri kroničnem obstruktivnem bronhitisu** gre za kronično vnetje dihalnih poti in njihovih sten. Zaradi tega so dihalne poti zožene, pretok zraka pa je oviran. Bolnik le s težavo in počasi izdihne zrak iz pljuč, zoženje pa z leti napreduje. Žleze v dihalnih poteh izločajo več sluzi, kar še dodatno ovira dihanje in povzroča napade kašlja. Za bolnike s KOPB je značilen produktiven kašelj, posebno v jutranjih urah, ko izkašljajo večje količine. Pri bolnikih je normalno odstranjevanje sluzi iz pljuč ovirano, zato le-ta zastaja in se spreminja v gojišče klic. To so glavni razlogi za huda poslabšanja bolezn, ki večkrat potrebujejo dolgotrajno in drago zdravljenje v bolnišnicah na oddelkih za intenzivno nego.

**Emfizem** je bolezensko stanje, pri katerem pride do propada pljučnih mešičkov. V pljučih nastanejo večje votline in pljuča dobijo videz »švicarskega sira«. V takih pljučih ne more priti več do izmenjave plinov v krvi, ampak se v njih zadržuje zrak, ki ga bolnik ne more izdihniti in ostane ujet v pljučih. Posledica tega je najbolj značilen simptom KOPB: kratka sapa, ko bolnik le z velikim naporom zmore izdihniti zrak.

V svetovnih statistikah uvrščajo bolezen na tretje ali četrto mesto med vzroki za smrt, po ocenah strokovnjakov pa je pri nas vsaj 50.000 bolnikov s KOPB. Najtežjih bolnikov, ki potrebujejo trajno zdravljenje s kisikom na domu, pa je pri nas okoli 400.

## DEJAVNIKI TVEGANJA

Dejavniki tveganja so:

- tobačni dim: kajenje cigaret, pipe in cigar;
  - prah in kemične snovi na delovnem mestu (para, dražeče snovi, dim), kadar je izpostavljenost večja in dolgotrajna;
  - onesnaženost zraka v zaprtih prostorih zaradi goriv iz biomase za kuhanje in gretje v slabo zračenih bivalnih prostorih;
  - onesnaženje zunanjega zraka, ki dodatno poveča skupno obremenitev pljuč z vdihanimi delci;
  - pasivna izpostavljenost cigaretnemu dimu tudi poveča možnost razvoja KOPB.
- KOPB je bolezen kadilcev. Pogostejša je v predelih, kjer je zrak zelo slab, v kotlinah ter v ozkih dolinah, v katerih je težka industrija. Osnova za postavitev diagnoze je merjenje pljučne funkcije: spirometrija, s pomočjo katere ugotovimo, koliko so bronhiji zoženi, težavnost bolezn, in s katero spremljamo potek bolezn. S pomočjo spirometrije, ki jo opravimo dvakrat, tudi postavimo diagnozo astme, ki jo večkrat težko ločimo od KOPB. Razvoj KOPB pred 40. letom je redek, običajno se začne pri občutljivih kadilcih po 10 letih kajenja.

## VAM GROZI KOPB?

### 1. Ste starejši od 40 let?

NE

DA

### 2. Ali ste kadilec/-ka oz. bivši kadilec/-ka?

PASIVNI KADILEC/-KA

ŠTEVILO LET KAJENJA

ŠTEVILO CIGARET NA DAN



Bivalne prostore je treba večkrat dobro prezračiti.

**3. Ali kašljate večino dni v letu že več kot dve leti zapored?**

NE

DA

**4. Ali izkašljujete sluz?**

NE

DA

**5. Se utrudite in zasopete hitreje kot vaši vrstniki?**

NE

SPONTANO

OB LAŽJIH TELESNIH OBREMENTVAH

OB TEŽJIH TELESNIH OBREMENTVAH

**6. Ali je težka sapa prisotna skoraj vsak dan v približno enakih okoliščinah?**

DA

NE

Če ste pritrdilno odgovorili na tri ali več vprašanj, vam svetujemo, da opravite preiskavo delovanja pljuč: spirometrijo.

Zgodnje odkritje in zdravljenje KOPB lahko prepreči prehitro upadanje pljučnega delovanja.

## ZDRAVLJENJE

Prvi korak: **opustite kajenje.**

Čeprav se napredovanje bolezni celo upočasni ali ustavi, je potrebno stalno zdravljenje z zdravili.

**Bronhodilatatorji** so zdravila, ki širijo dihalne poti in s tem bolnikom olajšajo dihanje. Ob njihovi uporabi se občutek kratke sape vidno ublaži, kajti ta zdravila zmanjšujejo prenapihjenost pljuč.

**Glukokortikoidi** so protivnetna zdravila in osnova vzdrževalnega zdravljenja astme, primerna so za bolnike s težjo obliko KOPB in pogostimi obdobji hudega poslabšanja bolezni.

## DRUGI UKREPI

**To so:**

- **rehabilitacija,**
- **zdravljenje s kisikom na domu,**
- **kirurški posegi.**

Pri **respiratorni rehabilitaciji** se bolniki ne naučijo le pravilno uporabljati dihalne mišice in s tem dihanja in izkašljevanja, temveč krepijo posamezne mišične skupine. Bolniki s KOPB čutijo čedalje večjo zasoplost in utrujenost že ob najmanjših naporih. Ker napor povzroči kašelj in zadihanost, se čedalje manj gibljejo, dokler niso skorajda izključno vezani na dom. Postanejo družbeno izolirani in depresivni ter tudi povsem nedejavni, zaradi česar njihove mišice oslabijo, zaradi nakopičenih duševnih in telesnih težav pa običajno še več kadijo. Tako se ustvari začaran krog.

Respiratorna rehabilitacija je namenjena bolniku s KOPB in njegovi družini. Njen cilj je doseči in



Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

**Pojdite pogosto na sveži zrak!**

vzdrževati najvišjo možno raven posameznikove samostojnosti in vključevanja v družbo. Njen namen je izboljšati kakovost bolnikovega življenja. Obravnava celo vrsto drugih težav, vključno s slabo telesno pripravljenostjo, družbeno izolacijo, spremembo počutja (zlasti depresijo), izgubo mišične mase in telesne teže. Rehabilitacija pri vseh bolnikih s KOPB izboljša telesno zmogljivost in zmanjša naduho ali občutek utrujenosti.

**Zdravljenje s kisikom na domu:** Če KOPB odkrijemo zelo pozno oz. če bolnik kljub postavljeni diagnozi ne opusti kajenja, je okvara pljuč tako velika, da je motena izmenjava plinov in pride do pomanjkanja kisika v krvi. Na zunaj se kaže s pomodrelostjo ustnic in sluznic ustne votline. Prenizka vsebnost kisika v krvi je vsestransko škodljiva, saj zaradi tega tkiva niso dovolj oskrbljena s kisikom in to povzroči motnje v delovanju organov.

Pride do popuščanja srca. Bolniki slabše odvajajo vodo, zatekajo v noge in kasneje v celo telo. Zato morajo bolniki, pri katerih je ugotovljeno hudo pomanjkanje kisika, biti redno oskrbljeni s kisikom na domu. Vsak dan ves dan. Danes so na voljo že prenosne naprave, ki omogočajo bistveno boljše kakovost življenja, saj omogočajo, da bolnik ni več vezan samo na bivanje v eni sobi.

**Pri kirurškem posegu bolniku** odstranijo najbolj prizadet del pljuč. Po posegu se preostanek pljuč razpre in pljučna funkcija se delno izboljša, vendar se zdravniki za poseg redko odločijo.

Metka Marković, dr. med., spec. spl. med.

## ŠPORT NA KOROŠKEM V APRILU

**PLAVANJE.** Slovenska 25-članska kadetska reprezentanca se je pred velikonočnimi prazniki po petdnevnih pripravah na Ravnah udeležila tradicionalnega mitinga v madžarskem Dunajvarosu. Mladi slovenski plavalci so na mitingu osvojili šest srebrnih in deset bronastih medalj. Iz Fužinarja je nastopilo osem plavalcev in plavalk. V posamični konkurenci se je izkazala predvsem Tjaša Oder, ki je na 1500 m prosto osvojila 2. mesto in s časom 17:29,51 izboljšala kadetski državni rekord. Osvojila je še 3. mesto v disciplini 800 m prosto. Poleg Odrove so medalje v štafetnih nastopih za slovensko izbrano vrsto osvajali še: Rok Sagmeister, Aron Horvath, Žiga Oto, Mojca Škratek in Tamara Miler. V reprezentanci sta nastopili še Teja Pešl in Jana Plaznik.

Na 39. plavalnem mitingu v Luksemburgu so sredi preteklega meseca znova uspešno nastopali Fužinarjevi plavalci. V konkurenci dvanajstih držav so si priplavali tri prva in tri tretja mesta. Tamara Miler je bila najboljša na 200 m prosto in 400 m mešano, Rok Sagmeister pa je zmagal na 100 m prosto. Tretji mesti sta si priplavala Martin Paradiž in Gabrijela Golob v disciplini 200 m hrbtno, Jana Plaznik pa je bila tretja na 200 m prsno.

Plavalni klub Ljubljana je 14. in 15. aprila organiziral tekmovanje za 20. pokal Ježek. Nastopilo je več kot 500 mladih plavalnih upov, letnikov 1997 ter 1998 in mlajših, iz Slovenije, Hrvaške in Srbije. Fužinarjevo ekipo je sestavljalo 42 plavalcev in plavalk. Uspešne so bile predvsem deklice letnika 1997, saj je Nika Golob zmagala na 50 m prsno, Nuša Erjavec je bila druga na 50 m prsno in tretja na 50 m hrbtno, Nika Sonjak pa druga na 50 m hrbtno. V seštevku štirih disciplin je Nuša Erjavec osvojila 2. mesto. Pri dečkih je bil v letniku 1997 najuspešnejši Aleksander Rupar, ki je bil drugi na 50 m prsno. V kombinirani štafeti (dva dečka in dve deklici) so bili naraščajniki ravenskega kluba tretji. V konkurenci mlajših letnikov sta bila najuspešnejša Žan Sudar in Nuša Krajnc.

Od 27. do 29. aprila je bil na Dunaju tradicionalni mednarodni miting. V konkurenci plavalcev iz 16 držav so uspešno nastopili tekmovalci in tekmovalke iz slovenskih klubov, posebej še iz Fužinarja. Vita Sonjak je bila dvakrat na zmagovalnih stopničkah, saj bila druga na 200 in tretja na 100 m prsno. Poleg tega je nastopila še v finalu na 50 m prsno, kjer je bila peta. Plavalke Fužinarja so dosegle še precej uvrstitev v veliki finale. Gabrijela Golob je osvojila 4., 7. in 8. mesto v hrbtnem slogu, Lea Kos je bila šesta in osma na 200 prosto oz. 50 m prosto, v finalu pa

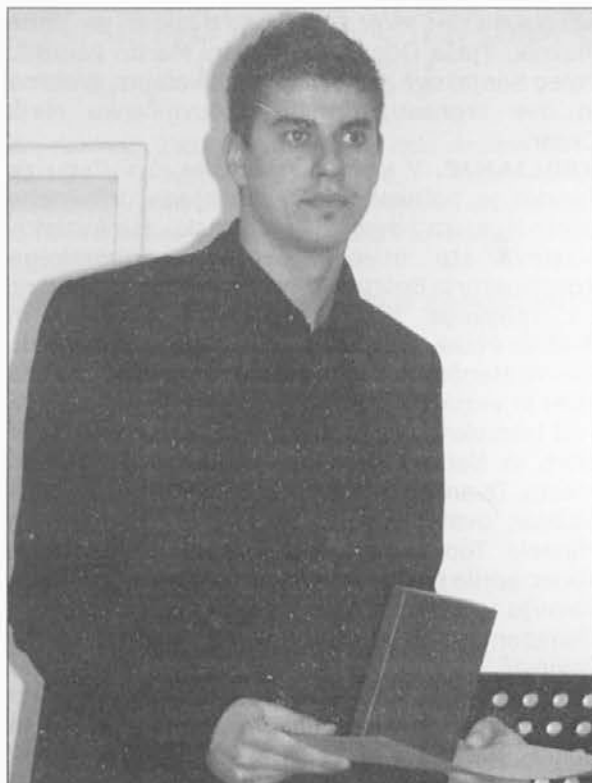


Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

**Plavalec Damir Dugonjič je najboljši športnik ravenske občine za leto 2006 in tudi prejemnik Klančnikove plakete.**

### Najboljši športniki Dugonjič, Porijeva in igralka NTK Fužinar

Člani Izvršnega odbora Zveze športnih društev Ravne so sredi aprila opravili izbor najboljših športnikov občine za leto 2006. Za najboljšega športnika je bil izbran plavalec Fužinarja Damir Dugonjič, ki je osvojil srebrno medaljo na mladinskem evropskem prvenstvu v Palmi de Malorci v disciplini 50 m prsno, medtem ko je bil na članskem evropskem prvenstvu v Helsinkih v isti disciplini deveti. Najboljša športnica občine Ravne je Nežka Pori, članica Koroškega atletskega kluba, ki je državna mladinska rekorderka v disciplini 3000 m zapreke in mladinska prvakinja Slovenije na 3000 m, tako v dvorani kot na prostem. Kot edina slovenska tekačica na srednjih progah je nastopila na mladinskem svetovnem prvenstvu v Pekingu.

Za najboljšo ekipo minulega leta so izbrali žensko namiznoteniško vrsto Inter diskonta Fužinarja, ki uspešno nastopa v najvišji državni ligi, medtem ko je bila za najbolj perspektivno športnico do 15. leta starosti izbrana plavalka Fužinarja Lea Kos. Nastopila je na evropskem mladinskem prvenstvu in je trikratna mladinska državna prvakinja v prostem slogu. Priznanja bodo najboljšim športnikom podelili ob zaključku Šaterjevih dnevov oz. tedna športa na Ravnah, 26. maja.

so plavali še: Mojca Škratek dvakrat ter Jana Plaznik, Tjaša Oder in med člani Martin Paradiž. Poleg Sonjakove je na Dunaju tri kolajne, srebrno in dve bronasti, prejela Radovljčanka Maja Cesar.

**KEGLJANJE.** V Kranju za moške in v Celju za ženske je potekal finale letošnjega državnega prvenstva za dvojice v članski konkurenci. Naslova sta osvojili dvojici mariborskega Konstruktorja Boštjan Zvezič in Klemen Mahkovic ter celjskega Miroteksa Marika Kardinar in Biserka Petak. Odlično 4. mesto sta si prikegljala Slavko Hanžekovič in Danilo Vovk, deseta sta bila Fišer in Vezovnik in štirinajsta Silvo in Vojko Belaj (vsi Interokno Dravograd). Pri ženskah sta Pavla Garb in Nada Žvikart iz Fužinarja osvojili 11. mesto. Dvanajsti sta bili Majda Verbole in Ivanka Sabljar, dvaindvajseti pa Mojca Drofelnik in Mihaela Topolovec (vse Korotan). Slednja je konec aprila nastopila na odprtem mednarodnem turnirju v Trzinu in osvojila odlično 3. mesto, za reprezentantkama Barbaro Fidel in Brankico Pavlovič.

**JUDO.** Domači klub je 14. aprila prvič organiziral na Ravnah državno prvenstvo starejših dečkov in deklic. Nastopilo je 150 mladih judoistov iz 32 klubov, med njimi tudi iz petnajstih koroških klubov. Od Korošcev je najboljšo uvrstitev dosegel Tadej Klemenc iz Mislinje, ki je obranil lanski naslov državnega prvaka v kategoriji do 50 kg. Ožbej Verhnjak iz Dravograda je bil drugi v kategoriji do 73 kg. Ravenčan Aljaž Lebar, Žan Koštomaj Ule iz Mežice in Jaka Pruš iz Mislinje so osvojili bronaste medalje. Peto mesto sta si priborila člana ravenskega kluba Jaka Franc in Blaž Lasnik.

**NAMIZNI TENIS.** Na zaključnem turnirju slovenskega pokalnega tekmovanja v Novem mestu so igralke Fužinarja Inter diskonta v polfinalu premagale Logatec s 5 : 0, v finalu pa izgubile proti branilkam naslova in državnim prvakinjam igralkam Iskre iz Vrtojbe z 1 : 5. Za ravensko ekipo so igrale Asya Kasabova, Natalija Lužar in Manca Fajmut. Pri moških so Mariborčani v finalu porazili ekipo Krke s 5 : 2.

Drugi TOP 12 turnir za člane in članice je bil 28. in 29. aprila v Murski Soboti. Zmagala sta Gregor Zafošnik iz Maribora in Petra Škrabar iz Vrtojbe. Od igralk ravenskega kluba se je na 4. mesto uvrstila Lužarjeva, osma je bila Fajmutova in deveta Verhnjakova.

**SEDEČA ODBOJKA.** Invalidsko športno društvo Samorastnik je bilo 14. aprila organizator turnirja »Alpe-Jadran«. Med štirimi ekipami so zmagovalci postali odbojkarji Krajišnika iz Banja Luke pred ekipo Paras Ljubljana. Tretja je bila ekipa IŠD Samorastnik Ravne in četrta ženska reprezentanca Slovenije.

Na Ravnah je 21. aprila potekal eden izmed treh uvodnih turnirjev evro lige. Zmagali so odbojkarji IOK Zavidoviči iz BiH, ki so porazili gostitelje turnirja, tj. ekipo IŠD Samorastnik Ravne, s 3 : 1 in ekipo Hrabri Zagreb s 3 : 0. Drugo mesto so osvojili Zagrebčani po zmagi nad domačo vrsto s 3 : 0. V polfinale, med šest najboljših ekip, sta se

s turnirja na Ravnah uvrstili ekipi iz Zavidovičev in Zagreba.

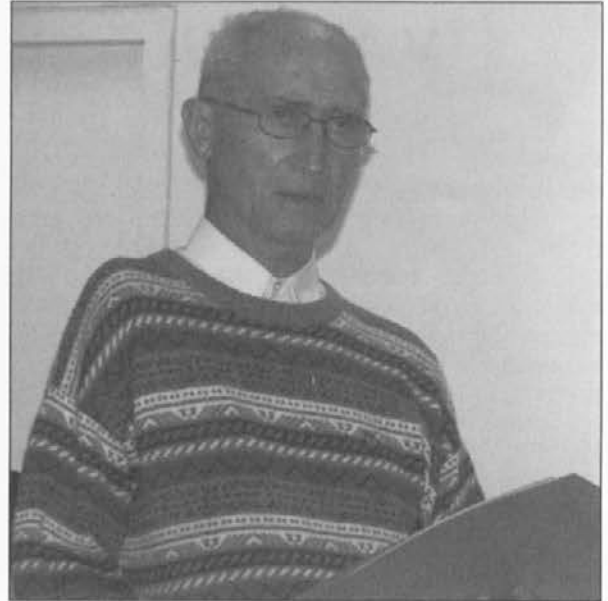


Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

**IŠD Samorastnik je letos dobil veliko Klančnikovo plaketo; prevzel jo je predsednik Peter Ozmeč.**

**ŠAH.** Na četrtem turnirju odprtega koroškega prvenstva v pospešenem šahu, ki je bil 14. aprila v prostorih gasilskega doma Brezno - Podvelka, je med 22 igralci zmagal Branko Špalir iz Slovenj Gradca s 5,5 točke. Z istim številom točk je bil drugi Marko Vrečič iz Fužinarja Hapra. Na naslednja mesta so se uvrstili: Marjan Senica iz Črne, Tone Mrakič z Mute, Jernej Špalir iz Slovenj Gradca, Ivan Podlesnik z Mute in Zdravko Burjak iz Črne.

Ivo Mlakar

## LOKOSTRELSKE NOVICE

14. aprila je v Matkah pri Žalcu potekala prva tekma v disciplini gozdni krog (arrowhead), ki šteje za slovenski pokal. Lokostrelci Društva lokostrelcev Dravograd smo dosegli naslednje vidnejše rezultate: v disciplini ukrivljeni lok sta slavila Matic Štafunko med dečki in Gašper Cehner med kadeti, mladinka Darja Klemenčič je bila druga v disciplini ukrivljeni lok, medtem ko je Marko Jamnik med člani v disciplini sestavljeni lok dosegel 5. mesto.

15. aprila pa je bila v Ankaranu tekma Fita (70 metrov) za slovenski pokal. Zasedli smo naslednje uvrstitve: Žiga Duler in Rok Mori med mlajšimi dečki 1. oz. 2. mesto, M. Štafunko 4. mesto, G. Cehner 2. mesto in D. Klemenčič 5. mesto (vsi v kategoriji ukrivljeni lok) ter M. Jamnik v kategoriji sestavljeni lok 2. mesto.

Marko Jamnik

## Enajst novih pesmi Milana Kamnika

Konec lanskega leta je koroški »trubadur« Milan Kamnik v samozaložbi izdal zgoščenko **Denar (Gnar)**. To je njegov že peti CD, po prvencu leta 1996 in zgoščenkah *Je še kdo srečnejši kje?* (2001), *Prežih in jaz* (2003), *Brez narečja ni jezika* (2004). Kamnik se tokrat predstavlja z enajstimi pesmimi, ki so raznolike tako po vsebini kot slogu, nekatere so že tradicionalno v narečju.

**Marko Košan** je v spremljajoči zbirki zapisal: »Sporočilo Milana Kamnika je vselej angažirano, v sozvočju z novodobnim zavedanjem o pomenu ohranjanja narave in tradicionalnih, globoko ukoreninjenih načinov življenja ljudi. Na eni strani se kaže v spretni, a prostodušni in spontani, nikoli pretirani in zgolj 'všečni' uporabi lokalnega mežiškega narečja, na drugi strani pa tudi, in to je pravzaprav še bolj dragoceno, v tenkočutnem podajanju vase zazrte melanholije, ki na Koroškem nemalokrat rase iz občutka odrinjenosti na rob dežele, kjer velike zgodbe iz preteklosti, vezane na obdobje industrijske rasti in relativnega blagostanja, nepreklicno ponehujejo. Milan Kamnik zna v svojih avtorskih pesmih neverjetno lahkotno in sugestivno ujeti preprosto misel sodobnega koroškega slehernika, zato ni slučaj, da so mnoge njegove pesmi domala na mah ponarodele...«



Milan  
Kamnik

## KADROVSKA GIBANJA V MARCU

Konec marca 2007 je v ravenskem delu skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., delalo 1.450 zaposlenih. V zasebnih in drugih podjetjih, ki so nastala iz Železarne Ravne ter so vključena v to rubriko, je bilo 31. 3. 2007 zaposlenih 1.070 oseb.

### DRUŽBA

### ŠTEVILO ZAPOSLENIH

31. 3. 2007

METAL RAVNE	987
SERPA	154
STO	2
NOŽI RAVNE	196
ZIP CENTER	111
PETROL ENERGETIKA	133
RAVNE	94
ŠTORE	39
STYRIA VZMETI	208
TRANSKOR	46
T. K. RAVNE	3
KOROŠKI GASILSKI ZAVOD	14
EUREST	30
SISTEMSKA TEHNIKA	291
STROJI	135
ÅKERS VALJI	81
SŽ-OPREMA RAVNE	129

### FLUKTUACIJA

#### Sklenitve delovnega razmerja

V ravenskih družbah skupine SIJ – Slovenska industrija jekla so marca sklenili 27 delovnih razmerij: v Metalu Ravne (8 za določen čas), v Nožih Ravne (5 za nedoločen in 11 za določen čas zaradi povečanega obsega dela) ter v ZIP centru (1 za nedoločen čas in 2 za javno delo).

Poročilo iz drugih družb: v družbi SŽ-Oprema Ravne so za določen čas zaposlili 2 iskalca dela, 4 nove sodelavce za določen čas imajo v Styrii Vzmeteh, v Strojih so sklenili pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas, v družbi Åkers valji pa imajo novega sodelavca strugarja. Število zaposlenih se je povečalo tudi v Petrolu Energetiki, in sicer v ravenskem delu, kjer imajo novega sodelavca za določen čas.

#### Prekinitev delovnega razmerja

Do sprememb v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla na Ravnah je marca prišlo v Nožih Ravne (12 delavcem je potekla pogodba o zaposlitvi za določen čas), v Metalu Ravne (poročajo o naslednjih vzrokih za 8 odhodov: upokojitev v dveh primerih in šest sporazumnih prekinitev pogodbe) in v ZIP centru (poslovili so se od dveh sodelavcev: eden se je upokojil, drugi pa je umrl).

Poročilo iz drugih družb: v Transkorju, Styrii Vzmeteh in Strojih je po enemu sodelavcu potekla pogodba o zaposlitvi za določen čas. Zaradi dopolnjene pokojninske dobe se je v Strojih upokojil sodelavec, upokojil pa se je tudi sodelavec Petrola Energetike iz Štor. Iz Sistemске tehnike poročajo o štirih odhodih: treh trajnih presežnih delavcev z odpravnino in sodelavca zaradi starostne upokojitve z dokupom.

Po podatkih Smeri, d. o. o., in kadrovskih oddelkov podjetij povzela A. Č.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.


Informativni fužinar, št. 5, maj 2007. Glasilo družb, nastalih iz Železarne Ravne. ISSN: C500-0572.  
Založnik: Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem.  
Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, lektor Miran Kodrin, prof.  
Tel.: (02) 870 6441. Faks: (02) 82 23 013. Elektronski naslov: Andreja.Cibron@metalravne.com.  
Prelom in tisk: ZIP center, d. o. o., Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem. Naklada: 1.865 izvodov.  
Objavljenih prispevkov ni dovoljeno kakorkoli ponatisniti brez pisnega dovoljenja uredništva.

## NAGRADNA KRIŽANKA št. 134

**Nagrada križanka št. 133; rešitev vodoravno:** KABALISTIKA, OBLETAVANJE, BI, HN, BAUR, ISAR, FERDO, LABIN, OLIO, ALE, ANKA, RANDI, STO, JADRO, SLIKA, ASEPSA, ATI, MAE, MALAVI, ENN, IKAROS.

**Žreb je odločil, da darilo podjetja Noži Ravne, d. o. o., prejmejo: Ivanka Pečnik, Danica Režonja (obe iz Metala Ravne) in Šilvija Paar (Petrol Energetika). ČESTITAMO!**

**Nagrada križanka št. 134:** Rešitev križanke pošljite (po interni pošti) do vključno 31. 5. 2007 na naslov: FUŽINAR RAVNE, d. o. o., Uredništvo Informativnega fužinarja, Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem. Zaradi znižane naklade glasila sprejemamo tudi rešitve fotokopirane križanke. V žrebanju lahko sodeluje vsakdo, a le z eno rešitvijo. Rešitev križanke in imena nagrajencev bomo objavili v prihodnji številki.

				IF	KOR. NOVINAR DANILO	SLO. NOTRANJI MINISTER DRAGUTIN		KOROŠ. AFORIST	ZNAK ZA ENAKO	VEZNIK	
				STANE MORN			STADION V BUDIMPEŠTI				
				SNEŽNI PLAZ			ENOTA ZA MOČ				
				ODISEJEVA DOMOVINA							SLO. FILM. IGRALKA RINA
			RUSKI VLADAR								
IKO	ALPE-ADRIA	PRODAJALEC KRAME	NEMŠKI TOVORNJAK			JUŽNO-KOREJ. HITROSTNA DRŠALKA SUN JU	GIBNI DEL AVT. CILINDRA				
VELIKA »POSODA« ZA SOBNE RIBE			IZVIR			J	RJA-VELOST				
VERSKI ODPADNIK					JEZ. NA VZ AFRIKE	I	VELIK TROPSKI KUŠČAR		NEKD. PRESTOLNICA JAPONSKJE		
	REKA V ITALIJI				NAKANA						
	BABICA				GROBO ORIENT. SUKNO	N		E			
ENOTA ZA EL. UPOR-NOST			ŽENSKO IME			RESICA		S			
			RADIJ			RADON					
RIMSKI CESAR AVRELIJ					ČLOVEK, KI BRANA			A			
VELIKA PAPIGA					TUJE Ž. IME		PRITR-DILNICA	D			

**Žreb bo med reševalce tokratne križanke razdelil tri CD-je DENAR (GNAR) Milana Kamnika, koroškega »trubadurja« in letošnjega prejemnika velike Prežihove plakete za leto 2006; več o zgoščenki in avtorju lahko preberete v tej številki glasila.**

IME IN PRIIMEK:.....

PODJETJE (OBRAT/ODDELEK) OZ. NASLOV: .....